

บทความวิจัย

เรื่อง การขยายตัวของแรงงานในมณฑลเจ้อเจียง

โดย

นางสาวรัฐชนก พุกไชยนาม

รหัสนักศึกษา 05520574

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิเศก ปั่นสุวรรณ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

หัวข้อบทความวิจัย การขยายตัวของแรงงานในมณฑลเจ้อเจียง

ชื่อนักศึกษา นางสาวรัฐชนก พุกไชยนาม รหัสนักศึกษา 05520574

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปั่นสุวรรณ

บทคัดย่อ

มณฑลเจ้อเจียงเป็นมณฑลชายฝั่งทะเลขนาดใหญ่และมีทรัพยากรสำคัญในภาคอุตสาหกรรมหลายอย่างอีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของท่าเรือหนึ่งไปที่มีความสำคัญในด้านการคมนาคมขนส่งสินค้า ไปยังต่างประเทศ จากการศึกษาการกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน พบว่า ในปี ค.ศ.1980 รัฐบาลจีนได้ริเริ่มนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจโดยกำหนดให้ตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้น 5 แห่งจนประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งผลมาถึงมณฑลเจ้อเจียง ซึ่งมุ่งศึกษานโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ แล้วพบว่า ในปี ค.ศ.1984 จีนได้กำหนดนโยบายพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งซึ่งมณฑลเจ้อเจียงเป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจจากนโยบายนี้ โดยการส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลจีนได้จัดให้มณฑลเจ้อเจียงเข้าไปรวมกับมณฑลเจียงซูและมณฑลชางไห่ จัดเป็นกลุ่มเขตเศรษฐกิจปากแม่น้ำแยงซีเกียงทางภาคตะวันออกหรือกลุ่ม YRD (Yangtze River Delta) ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมและการลงทุนขยายตัวอย่างรวดเร็ว จากการศึกษาถึงโครงสร้างและแนวโน้มการจ้างงานและรายได้ พบว่าเกิดการจ้างงานจำนวนมากเพื่อเข้ามาเป็นแรงงานในอุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แนวโน้มการขยายตัวของแรงงานก็เพิ่มขึ้นตาม

คำสำคัญ : เขตเศรษฐกิจพิเศษ มณฑลเจ้อเจียง YRD(Yangtze River Delta) GDP

บทนำ

จีนเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่และมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่มีการสถาปนาจีนใหม่โดยได้ดำเนินการปฏิรูปและเปิดประเทศ ด้วยการใช้นโยบายสี่ทันสมัยเมื่อปี ค.ศ.1978 เป็นต้นมา ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี และในปี ค.ศ.1980 จีนยังได้กำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นมา 5 แห่งเพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติและในปี ค.ศ.1984 รัฐบาลจีนได้กำหนดเมืองเปิดตามชายฝั่งทะเลอีก 14 แห่ง เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าการส่งออกไปยังต่างชาติ ต่อมาในปี ค.ศ. 2001 รัฐบาลจีนได้เปิดรับการค้าและการลงทุนจากชาวต่างชาติมากขึ้นและเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ส่งผลต่อเนื่องไปถึงปี ค.ศ. 2003 ยอดมวลรวมการผลิตภายในประเทศสูงถึง 1 ล้านล้าน 4 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐจนทำให้จีนมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ3 ของโลก จาก การที่จีนเป็นประเทศใหญ่ประกอบด้วยหลายมณฑล แต่ละมณฑลนั้นก็มีความสำคัญแตกต่างกัน โดยเศรษฐกิจมณฑลที่สำคัญนั้นแบ่งออกเป็น กลุ่มเศรษฐกิจบริเวณดินแดนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซีเกียง หรือ ฉางชานเจียว (Yangtze River Delta : YRD) หรือ “ฉางเจียง” ซึ่งครอบคลุมมหานครเซี่ยงไฮ้ (เซี่ยงไฮ้) มณฑลเจียงซู และมณฑลเจ้อเจียง และ กลุ่มเศรษฐกิจทางตอนเหนือใกล้กับอ่าวโป๋ไห่-ทะเลเหลือง (Bohai-Yellow Sea) ซึ่งครอบคลุมมหานครเป่ย์จิง (ปักกิ่ง) มหานครเทียนจิน มณฑลชานตงและมณฑลเหอหนาน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายเปิดเมืองท่าและเมืองเปิดตามชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะกลุ่มเศรษฐกิจบริเวณดินแดนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซีเกียง เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงกลุ่มYRD ได้มีการแบ่งพื้นที่การผลิตตามความได้เปรียบของแต่ละเขตนอกจากนี้ยังมีการโยกย้ายฐานการผลิตระหว่างกัน เพื่อเป็นการลดต้นทุนและกระจายความเจริญ หนึ่งในนั้นก็คือมณฑลเจ้อเจียงที่เป็นฐานอุตสาหกรรมที่สำคัญและมีเมืองท่าคือเมืองหนิงโปที่กำลังมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลไปถึงภาคธุรกิจและการจ้างงานทำให้การขยายตัวของแรงงานมีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้นข้าพเจ้าจึงมีความคิดว่าหากประเทศไทยนำแนวทางหรือนโยบายเช่นเดียวกับที่ใช้ในมณฑลเจ้อเจียงนี้มาใช้โอกาสที่ภาคธุรกิจและแรงงาน จะขยายตัวเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับมณฑลเจ้อเจียงหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาการกำหนดเขตเศรษฐกิจของจีน
2. ศึกษานโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนและมณฑลเจ้อเจียง
3. ศึกษาโครงสร้างและแนวโน้มของการจ้างงานและรายได้

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเฉพาะพื้นที่เขตเศรษฐกิจที่สำคัญของจีนและศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการผลักดันเศรษฐกิจในมณฑลเจ้อเจียง อีกทั้งศึกษาเฉพาะการลงทุน การจ้างงานและรายได้เฉลี่ยต่อหัวของมณฑล เจ้อเจียงเท่านั้น

วิธีการศึกษา

1. ศึกษานโยบายและแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดเขตพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลจากนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11 แล้วนำมาวิเคราะห์เรียบเรียงเป็นตารางในรูปแบบ Achievement โดยนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

2. ศึกษานโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนและในมณฑลเจ้อเจียง วิเคราะห์นโยบายการกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจโดยใช้ข้อมูลจาก ลักษณะทางกายภาพและปัจจัยในพื้นที่ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจ โดยพิจารณาร่วมกับทฤษฎีขั้วความเจริญและนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนาและสถิติเชิงพรรณนา พร้อมนำเสนอในรูปแบบการบรรยายและบรรยายประกอบตาราง

3. ศึกษาการโครงสร้างและแนวโน้มของการจ้างงานและรายได้ ในพื้นที่ที่ได้กำหนดเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลทางสถิติในด้านการลงทุนและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม โดยนำเสนอในรูปแบบของสถิติเชิงพรรณนา

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจ

ในทฤษฎีขั้วความเจริญ(Growth Poles) กล่าวถึงพัฒนาการในส่วนการปรับปรุงรูปแบบการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ทั้งชนบทและตัวเมือง รวมทั้งแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การผลิต การอพยพย้ายถิ่นไปยังมหานครหรือเมืองใหญ่ไม่กึ่งเมือง อาจมีมากเกินไปจนเป็นปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจ

การพัฒนาภูมิภาคอาจตั้งเป้าหมายไว้เพื่อกระจายอำนาจจากศูนย์กลางหรือตอบโต้ศูนย์กลาง โดยการเพิ่มผลกำลังให้แก่ชนบทจากการสร้างศูนย์ความเจริญหรือขั้วความเจริญขึ้นมาใหม่ ความพยายามระดับภูมิภาคอาจปรากฏในรูปของนโยบายส่งเสริมรูปแบบการย้ายถิ่น ในเชิงที่เป็น ศักยภาพทางการผลิตในพื้นที่หลายแห่ง ในบางกรณีอาจใช้นโยบายการพัฒนาภูมิภาคเป็นเสมือน คานงัดเพื่อบรรลุผลในการยกระดับความเป็นเมืองภายในประเทศเป็นส่วนร่วมด้วย

แนวคิดและนโยบายเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจ

เขตส่งเสริมการลงทุน (Export Processing Zone : EPZs) เป็นการกำหนดให้พื้นที่แห่งหนึ่ง มีกฎหมายบังคับที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติหรือ ต้องการพัฒนาเขตพื้นที่นั้นให้มีความเจริญด้านเศรษฐกิจ เขตส่งเสริมการลงทุนนี้เป็นกลยุทธ์ สำคัญที่ตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการส่งออกในประเทศที่กำลังพัฒนาโดยจีนจัดตั้งเป็นที่แรก และได้ แพร่กระจายไปในเอเชียและต่อมาก็กระจายไปทั่วโลก เขตส่งเสริมการลงทุนนั้นสามารถแบ่ง เขตพัฒนาได้เป็นหกประเภทหลัก ได้แก่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี เขตพัฒนาอุตสาหกรรมไฮเทค เขตความร่วมมือเศรษฐกิจชายแดน เขตการขนส่ง และเขตส่งเสริม การลงทุน จากการกำหนดเขตส่งเสริมการลงทุนที่กล่าวไปนั้นเป็นผลมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (2006 – 2010) โดยมียุทธศาสตร์ คือ

1. สร้างสรรค์สังคมนิยมชุมชนเกษตรที่ทันสมัย
2. เร่งปรับโครงสร้างและเปลี่ยนรูปแบบการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ
3. ส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาคอย่างประสานซึ่งกันและกัน
4. เพิ่มความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ด้วยตนเอง
5. ปฏิรูปอย่างถึงแก่นและเปิดเสรีให้มากขึ้น
6. สร้างสรรค์สังคมที่สมดุลและสมานฉันท์อย่างจริงจัง

และจากยุทธศาสตร์เหล่านี้มียุทธศาสตร์หนึ่ง คือ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาค อย่างประสานซึ่งกันและกันอันเป็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดข้างต้น และเป็นผลให้เกิดการ พัฒนา ศักยภาพตามสภาพแวดล้อมและทรัพยากรของแต่ละพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ กำหนด นโยบายพัฒนาที่แตกต่าง แต่เหมาะสมกับพื้นที่แต่ละแห่งเพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ

นับตั้งแต่จีนมีนโยบายเปิดประเทศเป็นต้นมา จีนมีนโยบายทยอยเปิดพื้นที่เพื่อรองรับนักลงทุนจากต่างประเทศอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มนโยบายจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษทางตะวันออกเฉียงใต้ของจีน 4 แห่ง พร้อมกับเปิดนโยบายเมืองเปิด 14 เมืองหลักด้านชายฝั่งตะวันออก ตามด้วยนโยบายเปิดเมืองหลักของมณฑลที่มีพื้นที่ติดกับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน หลังจากนั้นเปิดเมืองหลักตามแนวชายฝั่งแม่น้ำฉางเจียง (แม่น้ำแยงซีเกียง) นโยบายฟื้นฟูพื้นที่ที่มณฑลอุตสาหกรรมเก่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและนโยบายส่งเสริมการลงทุนต่อเนื่องในพื้นที่ที่มณฑลภาคกลาง อีกทั้งยังผลักดันนโยบายการบุกเบิกภาคตะวันตกอย่างต่อเนื่อง พื้นที่เขตอุตสาหกรรมดั้งเดิมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและนโยบายส่งเสริมการลงทุนต่อเนื่องในพื้นที่ที่มณฑลภาค

ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจ

ที่มา : <http://www.greenway2china.com> (2555)

นโยบายดังกล่าวได้เชื่อมโยงไปถึงการกำหนดเขตพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกันทั้งประเทศเพื่อเป็นการกระจายความเจริญ จึงกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจสำคัญ 10 เขต ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงพื้นที่เขตพัฒนาอุตสาหกรรม

พื้นที่	เป้าหมาย
เขตเศรษฐกิจตะวันออกเฉียงเหนือ	-กำหนดให้เป็นฐานอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของจีน -เป็นเขตกิจกรรม ป่าไม้และปศุสัตว์
เขตเศรษฐกิจชายฝั่งทะเลภาคใต้	มุ่งพัฒนาเป็นเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกและเป็นฐานเพื่อการส่งออกที่สำคัญของประเทศ
เขตเศรษฐกิจปากแม่น้ำแยงซีเกียงทางภาคตะวันออกของจีน	-พัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพทางเทคโนโลยีสูง -เปิดเป็นศูนย์ข้อมูลการเงินและการค้าของประเทศในเขต
เขตเศรษฐกิจรอบทะเลไป๋ไห่ทางภาคเหนือของจีน	-พัฒนาเป็นเขตอุตสาหกรรมเน้นการใช้เทคโนโลยีการประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการผลิตฝ้าย
เขตเศรษฐกิจทางตอนกลางของแม่น้ำฮวงโหของทางภาคกลางของจีน	-เน้นการสำรวจทรัพยากรด้านหินและเหมืองแร่ -พัฒนาให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเคมีและอุตสาหกรรมพลังงานที่ใหญ่ที่สุดของจีน
เขตเศรษฐกิจทางตอนกลางของแม่น้ำแยงซีเกียง	-พัฒนาให้เป็นเขตการขนส่งทางน้ำ -เป็นฐานการผลิตสินค้าทางกิจกรรม
เขตเศรษฐกิจทางตอนบนของแม่น้ำฮวงโห	-วางให้เป็นฐานพลังงาน วัสดุดิบ และสินค้าแปรรูป -มุ่งเน้นให้เป็นเขตอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร
เขตเศรษฐกิจทางตอนกลางของแม่น้ำแยงซีเกียง	-พัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมเคมี เขตกิจกรรมและเขตป่าไม้

เขตเศรษฐกิจจีนเจียง	-พัฒนาให้เป็นเขตกิจกรรม ปศุสัตว์ ส่งเสริมอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและน้ำมัน
เขตเศรษฐกิจชิเบต	มุ่งพัฒนาให้มีเศรษฐกิจที่ทันสมัย

ที่มา : ผู้วิจัย (2555) ดัดแปลงข้อมูลจากหนังสือสารานุกรมเศรษฐกิจจีนกรุงเทพฯ (2548)

กลุ่มเศรษฐกิจ YRD มีฐานะเป็นฐานการผลิตสินค้าสำคัญของจีน เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเคมี พลาสติก โทรคมนาคม เครื่องจักรกล เคมีภัณฑ์ วัสดุดิบอุตสาหกรรม เหล็ก และแผงวงจรไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งใน 1 เมืองกับ 2 มณฑลนี้จะได้รับหน้าที่การผลิตตามความถนัดและความได้เปรียบของแต่ละเขต ได้แก่

ตารางที่ 3 แสดงเขตพื้นที่กลุ่มเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี (YRD)

เขตพื้นที่	หน้าที่
มหานครเซี่ยงไฮ้	พัฒนาเทคโนโลยีและการผลิต
มณฑลเจียงซู	ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และนวัตกรรมขั้นสูง
มณฑลเจ้อเจียง	ผลิตสินค้า IT และอิเล็กทรอนิกส์พัฒนาธุรกิจเพื่อการส่งออก

ที่มา : ผู้วิจัย (2555) ดัดแปลงข้อมูลจากหนังสือสารานุกรมเศรษฐกิจจีนกรุงเทพฯ (2548)

เนื่องจากมณฑลเจ้อเจียงเป็นพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายส่งเสริมการลงทุน ดังนั้นทำให้การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและภาคอื่น ๆ มีการขยายตัว อันจะส่งผลให้เกิดการจ้างงานมากขึ้นไปตามลำดับ

ยุทธศาสตร์การกำหนดพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจของจีนนั้น มีจุดประสงค์เพื่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในรูปของการเพิ่มผลผลิต รายได้ และการจ้างงานในระดับประเทศ วัตถุประสงค์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจระดับประเทศ อาจเริ่มจากการสร้างฐานเศรษฐกิจในภูมิภาคใหม่หรือภูมิภาคชายแดน เพื่อเป็นกลไกยกระดับความเจริญให้แก่ภูมิภาคที่ล้าหลังปัญหาอยู่ที่ว่ารายได้ของประเทศจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าพื้นที่ที่อยู่ในลักษณะที่ไม่สมดุล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งหาเกณฑ์คิดความแตกต่างทางพื้นที่

เพื่อหาทางในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป จากการเข้าแทรกแซงในการจัดการกับพื้นที่เหล่านั้น นโยบายที่มุ่งตรงไปไปในปัญหาการพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกันในระหว่างพื้นที่ หรือระหว่างภูมิภาคต่างๆจึงมุ่งเป้าหมายไปที่การกระจายรายได้ อันสืบเนื่องมาจากความแตกต่างด้านทรัพยากรและรูปแบบการผลิตตลอดจนปัญหาทางเศรษฐกิจ เรื่องเหล่านี้ก่อให้เกิดจิตสำนึกกระตุ้นการพัฒนาหรือกลายเป็นแรงขับเคลื่อน ให้พื้นที่นั้นแยกตัวออกเป็นอิสระจากส่วนกลางหรือปัญหาความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรม นำไปสู่การแยกตัวออกจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ บางแห่งปัญหาพื้นที่เกิดจากกระบวนการปรับโครงสร้างใหม่อันเนื่องมาจากอุตสาหกรรมเดิมเสื่อมทรุดลงในระดับท้องถิ่น จึงก่อให้เกิดปัญหาในการระดมทุนพัฒนา ปัญหาภูมิภาคจึงปรากฏในหลายลักษณะและรูปแบบจึงแตกต่างกันออกไป การวางแผนพัฒนาก็บรรลุผลที่แตกต่างกัน (ฉัตรชัย พงศ์ประยูร, 2540: 166) เช่นเดียวกับในประเทศจีนซึ่งเป็นประเทศใหญ่และมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลก แต่เมื่อพิจารณาไปถึงรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีแล้ว จีนจะถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า เนื่องจากปัญหาช่องว่างในการกระจายรายได้ระหว่างเขตเมืองและชนบท ดังนั้นทางรัฐบาลจีนจึงกำหนดนโยบายในเชิงพื้นที่ขึ้นมา ก็จะมีการกระจายตัวของเศรษฐกิจและการจ้างงานเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถลดปัญหาการย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมืองได้ ในการกำหนดเขตพื้นที่เศรษฐกิจของจีนนี้เกี่ยวเนื่องมาจากนโยบายที่ต้องการจะส่งเสริมการลงทุน จึงเริ่มขยายฐานอุตสาหกรรมไปตามมณฑลต่างๆที่ยังด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ มณฑลเจ้อเจียง ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาอยู่ เนื่องจากก่อนหน้านั้นนั้นมณฑลเจ้อเจียงไม่ได้มีความสำคัญทางเศรษฐกิจแต่อย่างใด มีเพียงเมืองหนิงโปที่เป็นเมืองท่าที่สำคัญของมณฑลเพียงแห่งเดียวเท่านั้น หลังจากที่จีนมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนเข้ามามณฑลเจ้อเจียงเริ่มมีบทบาทในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น จนกระทั่งมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาก ส่งผลให้การจ้างงานและรายได้ของประชากรเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญเสริม บุญเจริญผล (ม.ป.ป.) ได้ศึกษาเรื่อง “เขตเศรษฐกิจพิเศษกับประเทศไทย” กล่าวถึงเขตเศรษฐกิจพิเศษว่าเป็นการกำหนดให้พื้นที่แห่งหนึ่งมีกฎหมายบังคับที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น โดยมีเป้าหมายเพื่อชักจูงให้คนต่างประเทศมาลงทุนเพิ่มขึ้นหรือให้เขตพื้นที่นั้นมีเศรษฐกิจเจริญขึ้น

Xiaolan and Yuning (2007) ได้ศึกษาเรื่อง “Export Processing Zones in China: A Survey” พบว่า เขตส่งเสริมการลงทุนหรือ EPZs เป็นพื้นที่เล็กๆในประเทศ มีจุดประสงค์เพื่อดึงดูดอุตสาหกรรมส่งออกที่มุ่งเน้นเฉพาะการลงทุนและการค้า คำนิยามอย่างกว้างๆของเขตเศรษฐกิจนี้คือเป็นเขตอุตสาหกรรมพิเศษที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแรงจูงใจดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติ อีกทั้งยังจัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเขตอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือมีจุดประสงค์เดียวกันนี้เรียกโดยรวมว่า “เขตพัฒนาในประเทศจีน”

Liu Linhe (2005) ได้ศึกษาเรื่อง “Economic Development Zone in China” ถึงเขตพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมว่า เขตเศรษฐกิจและเทคโนโลยี (ETDz) คือส่วนหนึ่งของนโยบายที่เปิดจีนสู่โลกภายนอก โดยจัดตั้งขึ้นในพื้นที่เล็กๆแถบเมืองเปิดและท้องถิ่นที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจที่สมบูรณ์สอดคล้องกับมาตรฐานการลงทุนเพื่อดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศ การตั้งเขตอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยก่อเป็นรูปเป็นร่างและได้กลายเป็นพื้นที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจต่างประเทศและการค้าในเขตเมืองรวมทั้งพื้นที่รอบนอก โดยในเมืองที่เปิดเขตอุตสาหกรรมรัฐบาลจะดำเนินนโยบายเมืองเปิดไว้ในเขตเหล่านี้

ซิดชงก ภิญโญ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “เขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจปากแม่น้ำแยงซี : หัวจักรขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจจีน” กล่าวว่า ประเทศจีนมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว จึงเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภูมิภาคและของโลก ในส่วนของการพัฒนาเศรษฐกิจรัฐบาลจีนสนับสนุนการค้าและการลงทุนภาคอุตสาหกรรมการผลิตให้มีการส่งออกสินค้าที่ผลิตจากทรัพยากรทางปัญญาของจีนมากขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศและลดการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศโดยการเปิดพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น เขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจปากแม่น้ำแยงซี เป็นต้น

ผลการศึกษา

1. การกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีน

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีนนั้นจีนได้เรียนรู้จากการจัดพื้นที่พิเศษของประเทศอื่นๆในเอเชียและได้พัฒนารูปแบบขึ้นเพื่อเชื่อมโยงกับชุมชนจีนอื่นๆ เช่น ใต้หวัน สิงคโปร์ มาเลเซีย เป็นต้น เพื่อเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจในการส่งเสริมการค้าและการขยายตัวการส่งออก ประเทศจีนเริ่มคิดค้นตรรกะของพื้นที่ยกเว้น เพื่อเป็นพื้นฐานของการสร้าง

ระบบ “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” (Special Economic zones : SEZs) ในช่วงทศวรรษที่ 1970 ในยุคตั้ง
เลี้ยวฝักระบบนี้ค่อยๆพัฒนาขึ้นจนกลายเป็นแนวคิด “หนึ่งประเทศ สองระบบ” ต่อมารัฐบาลจีนได้
นำเสนอแนวคิดการจัดพื้นที่แบบใหม่ เพื่อต้อนรับเทคโนโลยีและการลงทุนจากต่างชาติ ซึ่ง
สอดคล้องกับนโยบายที่ทันสมัยที่วางไว้ก็คือการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้จึง
ต้องอาศัยวิทยาการความรู้ของต่างชาติที่มีล้ำกว่าจีนในขณะนั้น โดยจุดประสงค์อย่างแรกในการ
จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ(SEZs) ก็เพื่อเป็นหน้าต่างทางเศรษฐกิจและประตูที่จะนำเงินออกสู่โลก
ภายนอก จนนำไปสู่การจัดตั้งพื้นที่หรือเขตพิเศษในรูปแบบต่างๆ

เนื่องจากประเทศจีนเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ ลักษณะภูมิประเทศ จึงแตกต่างกันไป
ตามลักษณะของแต่ละภูมิภาค ดังนั้นในแต่ละภูมิภาคก็จะมีลักษณะเด่นและด้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้
การกำหนดเขตพิเศษในแต่ละพื้นที่จึงต้องดูลักษณะภูมิประเทศด้วย ในระยะแรกจีนเน้นการจัดตั้ง
เขตเศรษฐกิจพิเศษในแถบชายแดน เมืองชายฝั่งและคาบสมุทร จึงนำไปสู่การจัดตั้งพื้นที่ “ฮ่องกง
ใหม่” เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะเหมาะแก่การเป็นเมืองท่าในการใช้ติดต่อกับต่างชาติ
และชุมชนโพ้นทะเลอื่นๆ เมื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยดี เขตการค้าเสรี เขตเศรษฐกิจ
พิเศษและเขตอุตสาหกรรมไฮเทค ตลอดจนเขตท่องเที่ยวหลายสิบแห่ง จึงได้รับการกำหนดขึ้นใน
พื้นที่ชั้นใน เพื่อดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติและเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่อื่น

ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ที่มา : <http://news.bbc.co.uk> (2555)

การกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น (Shenzhen) เซินเจิ้นนั้นเคยเป็นเพียงหมู่บ้านเล็กๆ
นอกพรมแดนของฮ่องกงเป็นเขตเศรษฐกิจที่ทำงานคู่ขนานไปกับเขตปกครองพิเศษฮ่องกง นับเป็น

ตัวแบบของความสำเร็จในการจัดพื้นที่พิเศษสองแบบคู่ขนานกัน เพื่อเชื่อมต่อพื้นที่และเป็นสะพาน สำหรับการไหลเข้ามาของนักลงทุน ทรัพยากรและเทคโนโลยีข้ามพื้นที่ เช่นเงินได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งขยายของธุรกิจอุตสาหกรรมจากฮ่องกงที่อยู่ในส่วนของจีนแผ่นดินใหญ่ ในทำนองเดียวกันรัฐบาลจีนได้กำหนดให้เซี่ยเหมินซึ่งอยู่ตรงข้ามกับเกาะไต้หวัน เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษอีกแห่งหนึ่งเพื่อรองรับการลงทุนจากนักธุรกิจชาวไต้หวันอีกด้วย

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อสร้างสรรค์สังคมทันสมัยหนึ่งในนั้นคือ ยุทธศาสตร์พัฒนาเขตเมือง เพื่อส่งเสริมพื้นที่การลงทุนจากต่างประเทศโดยตั้งเป้าไว้ว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร (GDP)

ภาพที่ 2 แสดงแผนที่และเขตเศรษฐกิจพิเศษเซินเจิ้น

ที่มา : <http://www.electronicsshenzhen.com> (2555)

2. นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนและมณฑลเจ้อเจียง

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดมณฑลเจ้อเจียงให้เป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาคโดยมีนโยบายฟื้นฟูพื้นที่มณฑลอุตสาหกรรมเก่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในมณฑลเจ้อเจียงขึ้น

เนื่องด้วยมณฑลเจ้อเจียงเป็นมณฑลใหญ่ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลทางตะวันออกเฉียงใต้มีชายหาดทอดยาวและท่าเรือที่สำคัญคือ ท่าเรือหนิงโป จึงเหมาะแก่การคมนาคมติดต่อค้าขายกับต่างชาติและมณฑลอื่นๆ และจากนโยบายฟื้นฟูพื้นที่มณฑลอุตสาหกรรมเก่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้วนั้น ได้เชื่อมโยงไปถึงการกำหนดเขตพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกันทั่วประเทศ เพื่อเป็นการ

กระจายความเจริญซึ่งมีทั้งหมด 10 เขตเศรษฐกิจสำคัญ จึงส่งผลให้มณฑลเจ้อเจียงได้ถูกจัดให้เป็นหนึ่งในเขตพัฒนาอุตสาหกรรม

ภาพที่ 2 แสดงเขตพัฒนาอุตสาหกรรมริมชายฝั่ง

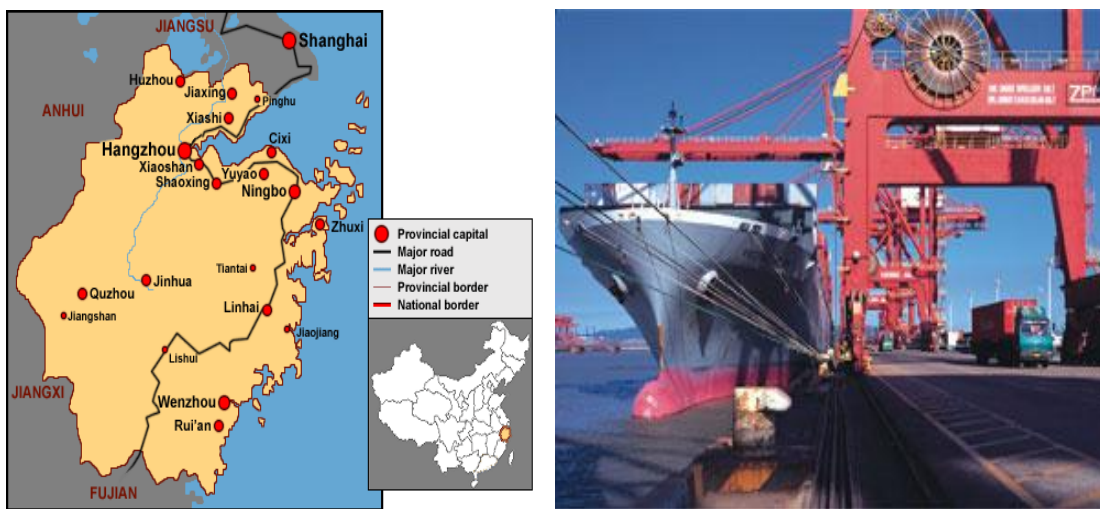

ที่มา : <http://teachers.sduhsd.k12.ca.us> (2555)

อีกทั้งมณฑลเจ้อเจียงนั้นยังมีทรัพยากรที่สำคัญมากมาย ได้แก่ ถ่านหิน สารส้ม เถ้าภูเขาไฟ แร่พลูอิโรวีร์ ดินสำหรับปลูกเชิง เป็นต้น ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้เป็นวัตถุดิบที่สำคัญของงานอุตสาหกรรมต่างๆ และเอื้ออำนวยให้มณฑลเจ้อเจียงเป็นฐานอุตสาหกรรมที่ใหญ่เป็นอันดับ4ของประเทศ แม้ว่ามณฑลเจ้อเจียงจะมีทรัพยากรสำคัญ แต่ด้วยความเป็นมณฑลเก่ายังมีความล้าหลังอยู่มากทั้งด้านเทคโนโลยีและแรงงานที่มีคุณภาพ ทำให้ยังไม่สามารถก้าวขึ้นมาเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างเต็มตัว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาในด้านนี้ โดยอาศัยมณฑลข้างเคียงที่เจริญแล้วอย่างช่างไห่และมณฑลเจียงซู เนื่องจากอาณาเขตของมณฑลเจ้อเจียงนั้นไม่เพียงแต่ติดชายฝั่งทะเลเท่านั้น แต่ยังมีอาณาเขตติดต่อกับมณฑลเจียงซูและมณฑลชางไห่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้กำหนดเป็นเขตส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนและมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในระดับหนึ่งและในสองมณฑลกับหนึ่งเมืองนั้นนอกจากจะสามารถติดต่อกันทางทะเลแล้วยังมีเส้นทางน้ำภายในคือ แม่น้ำแยงซีเกียง ทั้งสามเมืองนี้จึงมีเส้นทางติดต่อกันได้หลายเส้นทางทำให้สามารถแลกเปลี่ยนทรัพยากรหรือขนส่งสินค้าได้ง่าย อีกทั้งในสามเมืองนี้ยังมีจุดเด่นแตกต่างกัน เช่น ในเซี่ยงไฮ้จะมีจุดเด่นเรื่องการเข้ามาลงทุนของต่างชาติมาและแต่ละเมืองก็มีทรัพยากรที่แตกต่างกันซึ่ง

สามารถแลกเปลี่ยนฐานการผลิตสินค้าแต่ละอย่าง ตามความถนัดหรือตามทรัพยากรที่ตนเองมีได้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นอุตสาหกรรมแบบพึ่งพาอาศัยกัน ทางรัฐบาลจีนจึงได้ตั้งสองมณฑล กับหนึ่งเมืองนี้ เป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรม เรียกว่าเขตเศรษฐกิจปากแม่น้ำแยงซีเกียงทางภาค ตะวันออก (Yangtze River Delta : YRD) โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นฐานอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยี และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ

ภาพที่ 3 แผนที่และเขตพัฒนาอุตสาหกรรมมณฑลเจ้อเจียง

ที่มา : <http://www.china-briefing.com> (2555)

3. โครงสร้างและแนวโน้มของการจ้างงานและรายได้

จากการศึกษาพบว่า การจ้างงานของมณฑลเจ้อเจียงนั้นขึ้นอยู่กับสัดส่วนภาคการผลิต ซึ่งแบ่งได้เป็นสามภาคส่วนได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคบริการ โดยภาคอุตสาหกรรมนั้นมีสัดส่วนการลงทุนมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 51.3 ของสัดส่วนทั้งหมด เมื่อภาคอุตสาหกรรมมีขนาดใหญ่ความต้องการแรงในการผลิตจึงต้องควบคู่กัน เนื่องจากมณฑลเจ้อเจียงนั้นเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจและได้รับการส่งเสริมด้านการลงทุนจากรัฐบาลจีน อีกทั้งยังเป็นฐานอุตสาหกรรมการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มYRDดังนั้นแนวโน้มที่ภาคอุตสาหกรรมจึงเติบโตขึ้นเรื่อยๆ

ตารางที่ 1 แสดงมูลค่าเพิ่มทางอุตสาหกรรมของมณฑลเจ้อเจียง ปี 2011

รายการ	มูลค่า (ล้านหยวน)	อัตราการขยายตัวจากปี 2010
มูลค่าเพิ่มทางอุตสาหกรรม (ทั้งหมด)	1,087,800	10.9 %
- อุตสาหกรรมเบา	449,800	10.0 %
- อุตสาหกรรมหนัก	638,000	11.5 %
(มูลค่าเพิ่มทางอุตสาหกรรมแบ่งตามประเภท)		
- วิทยาศาสตร์ภาครัฐ	96,700	10.4 %
- วิทยาศาสตร์เอกชน	428,300	12.3 %
- วิทยาศาสตร์ลงทุนโดยฮ่องกง/มาเก๊า/ไต้หวัน	130,200	10.9 %
- วิทยาศาสตร์ต่างชาติ	156,600	7.8 %

ที่มา: ผู้วิจัย(2555)คัดแปลงข้อมูล <http://www.thaibizchina.com> (2555)

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นมูลค่าเพิ่มทางอุตสาหกรรมในปี 2011 มณฑลเจ้อเจียงมีมูลค่าเพิ่มทางอุตสาหกรรมเท่ากับ 1,087,800 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปี 2010 ร้อยละ 10.9 อีกทั้งมีมูลค่าการผลิตสินค้าใหม่ทางอุตสาหกรรมรวมเท่ากับ 1,225,300 ล้านหยวน และมีผลกำไรของวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรมรวมทั้งสิ้น 308,000 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปี 2010 ร้อยละ 28.8 และร้อยละ 9.9 ตามลำดับ

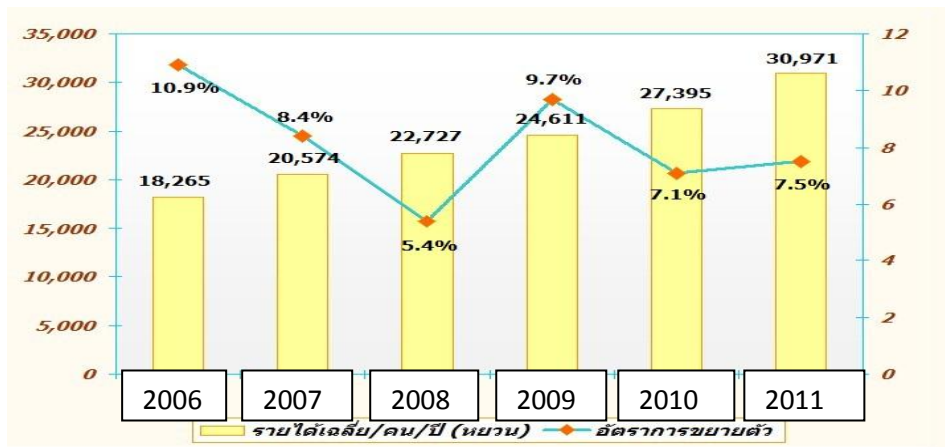
นอกจากมูลค่าทางอุตสาหกรรมจะเพิ่มขึ้นแล้ว ในด้านอุตสาหกรรมก่อสร้างปี 2011 มณฑลเจ้อเจียงมีมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจการก่อสร้างเท่ากับ 186,900 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปี 2010 ร้อยละ 13.9 และมีผลกำไรของธุรกิจการก่อสร้างระดับมาตรฐานเท่ากับ 41,500 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปี 2010 ร้อยละ 19.2

มูลค่าอุตสาหกรรมที่เพิ่มสูงขึ้นนั้นส่วนหนึ่งมาจากการส่งเสริมการลงทุนในมณฑล โดยมีมาตรการ เช่น การลดหย่อนภาษี เป็นต้น เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามา และพบว่านโยบายนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง การขยายตัวทางด้านการลงทุนในมณฑลเจ้อเจียงนั้นเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยการลงทุนนั้นจะแบ่งการลงทุนเป็น 3 ภาคส่วน ได้แก่ การลงทุนด้านบริการ ด้านอุตสาหกรรมและด้านบริการ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

เมื่อภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต่างชาติมีความเชื่อมั่นที่จะเข้ามาลงทุนในมณฑล ด้วยเหตุนี้การขยายตัวด้านการลงทุนจึงสูงขึ้นและส่งผลไปถึงการจ้างงานภายในมณฑลตามไปด้วย อีกทั้งค่าเฉลี่ยรายได้ของประชากรในมณฑลเจ้อเจียงทั้งในเขตเมืองพบว่าประชากรมีรายได้

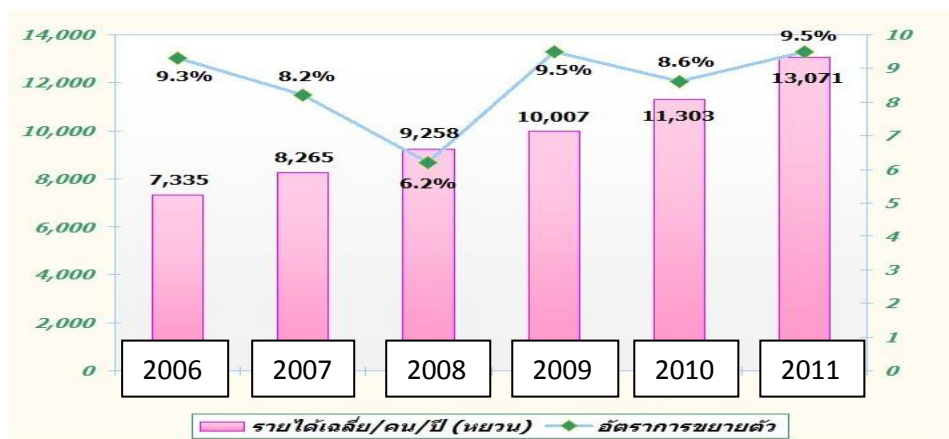
เพิ่มขึ้นจากปี 2006 จากรายได้ 18,265 หยวนต่อคนเป็น 30,971 หยวนต่อคนในปี 2011 และเขต
ชนบทมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปี 2006 จาก 7,335 หยวนต่อคนเป็น 13,071 หยวนต่อคนในปี 2011

ภาพที่ 6 แสดงรายได้เฉลี่ยของประชากรเขตเมืองในมณฑลเจ้อเจียงปี 2006-2011

ที่มา: [http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/chinainfo/country/zhejiang/economy.php\(2555\)](http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/chinainfo/country/zhejiang/economy.php(2555))

ภาพที่ 7 แสดงรายได้เฉลี่ยของประชากรเขตชนบทในมณฑลเจ้อเจียงปี 2006-2011

ที่มา: [http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/chinainfo/country/zhejiang/economy.php\(2555\)](http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/chinainfo/country/zhejiang/economy.php(2555))

อภิปรายผลการศึกษา

มณฑลเจ้อเจียงเป็นมณฑลขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกของจีนติดชายฝั่งทะเล ใน
อดีตเคยเป็นแหล่งอุตสาหกรรมเก่า เนื่องจากมณฑลเจ้อเจียงนั้นเป็นแหล่งทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์

แต่ภายหลังไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจึงถูกลดความสำคัญลง แต่เนื่องจากมีท่าเรือหนึ่งไป ซึ่งเป็นท่าเรือเก่าแก่ของมณฑลเจ้อเจียง สามารถใช้เป็นจุดเชื่อมต่อสำหรับการขนส่งและนำเข้าไปยังต่างประเทศหรือมณฑลอื่นที่สามารถคมนาคมทางน้ำได้ ทำให้บทบาทของมณฑลเจ้อเจียงยังคงมีความสำคัญต่อประเทศจีน รัฐบาลจีนได้เห็นความสำคัญในเชิงพื้นที่แต่ละพื้นที่ว่า สามารถพัฒนาให้กลายเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจได้โดยมีจุดประสงค์หลักคือ ดึงดูดเงินทุนและวิทยาการทางเทคโนโลยีจากชาวต่างชาติ โดยกำหนดนโยบายตั้งเขตส่งเสริมการลงทุนหรือที่รู้จักโดยทั่วไปว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ส่งผลให้เมืองต่างๆในประเทศจีนถูกพัฒนาให้กลายเป็นเมืองอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีขั้วความเจริญ (Growth Pole) ที่กล่าวถึงการพัฒนาภูมิภาคจากชนบทให้กลายเป็นเมืองนั้น เป็นการเพิ่มพลังกำลังให้แก่ชนบทจากการสร้างศูนย์กลางความเจริญขึ้นมา ทำให้สามารถยกระดับให้เป็นเมืองที่มีศักยภาพทางผลิตสูงขึ้น และจากทฤษฎีนี้พบว่า การกลายเป็นเมืองทำให้อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในพื้นที่นั้นสูงขึ้นตาม

ในส่วนของมณฑลเจ้อเจียงเองเมื่อถูกพัฒนาให้กลายเป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรม โดยการรวมเป็นกลุ่ม YRD ตามนโยบายพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก พบว่ามณฑลเจ้อเจียงมีการขยายตัวในส่วนของการลงทุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มว่าจะมีการลงทุนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

จากนโยบายพัฒนาพื้นที่ให้เป็นฐานอุตสาหกรรมและการลงทุนนั้น ส่งผลให้ความต้องการแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มสูงขึ้นและมีแนวโน้มในการจ้างงานสูงขึ้นด้วยเช่นกัน เมื่อมีการจ้างงานเกิดขึ้นประชากรก็จะย้ายถิ่นฐานเพื่อหาที่ทำงาน ทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของประชากรและการขยายตัวของแรงงานในเขตการผลิต ที่ถึงแม้จะมีสัดส่วนการลงทุนน้อยกว่าภาคอุตสาหกรรมแต่ก็มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเช่นกัน อีกทั้งในส่วนของรายได้ประชากรพบว่าที่มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นทุกๆปี

สรุปผลการศึกษา

การดำเนินนโยบายจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีนนั้น สามารถพัฒนาพื้นที่ให้กลายเป็นเขตเศรษฐกิจที่ดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติเข้ามาได้มหาศาล ซึ่งเป็นไปตามกรอบของทฤษฎีขั้วความเจริญที่เปลี่ยนชนบทให้กลายเป็นเมือง เช่นเดียวกับมณฑลเจ้อเจียงที่ถูกพัฒนาให้กลายเป็นเขต

อุตสาหกรรม ภายใต้นโยบายพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก โดยมีกรอบทฤษฎีเช่นเดียวกันกับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ จากนโยบายที่กล่าวไปนั้นมณฑลเจ้อเจียงได้ผนึกกำลังกับมณฑลเจียงซูและมหานครเซี่ยงไฮ้ เป็นเขต YRD ซึ่งกลายมาเป็นกลุ่มฐานอุตสาหกรรมที่สำคัญของจีนและสามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติได้มากขึ้น และจากการเข้ามาลงทุนของต่างชาติเพิ่มขึ้นอีกทั้งภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วนี้ ส่งผลให้มีการย้ายถิ่นฐานของประชากรเข้ามาในเขตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องการเข้ามาเป็นแรงงานในภาคการผลิต ไม่เพียงการอพยพเข้ามาของประชากรเท่านั้น ประชากรในมณฑลเจ้อเจียงเองก็มีรายได้เพิ่มขึ้นทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทอย่างเห็นได้ชัด

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากในขณะนี้มณฑลเจ้อเจียงกำลังดำเนินการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ และหากสร้างเสร็จสมบูรณ์ โรงไฟฟ้าแห่งนี้จะเป็นโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ด้วยเหตุนี้เองมณฑลเจ้อเจียงก็จะกลายเป็นมณฑลที่มีความสำคัญของโลกไปด้วย จึงมีข้อสงสัยว่าหากการสร้างโรงไฟฟ้าแห่งนี้เสร็จสมบูรณ์จะส่งผลอย่างไรต่อมณฑลเจ้อเจียงในอนาคต

ข้อจำกัด

การเข้าถึงข้อมูลเนื่องจากไม่สามารถลงพื้นที่จริงได้จึงต้องวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและสื่อออนไลน์เท่านั้น อีกทั้งข้อมูลในด้านตัวเลขต่างๆ อาทิ สถิติ ค่าGDP นั้น ทางประเทศจีนไม่เปิดเผยข้อมูลมากนัก

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

กัญญา ศรีบัวเพื่อน. **ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของมณฑลเจ้อเจียง.**

สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต หลักสูตรเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. **แนวความคิดเกี่ยวกับภูมิภาคและการพัฒนาพื้นที่.** กรุงเทพฯ : ภาควิชา

ภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. **แนวความคิดทางภูมิศาสตร์.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2549.

วรศักดิ์ มหัทธโนบล. **เศรษฐกิจการเมืองจีน.** กรุงเทพฯ : ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. **สารานุกรมเศรษฐกิจจีน.** กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ, 2548.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, อักษรศรี พานิชสาส์น และอวยพร สุธาทองไทย. **หนึ่งมณฑล หนึ่งประเทศ:**

เศรษฐกิจจีน 11 มณฑลที่มีนัยสำคัญต่อไทย. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ, 2549.

อักษรศรี (อติสุธาโกชนัน) พานิชสาส์น. **เศรษฐกิจมณฑลจีน.** กรุงเทพฯ : ศูนย์จีนศึกษา

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

งานวิจัยต่างประเทศ

Liu Linhe . **Economic Development Zone in China.** Operating Assistant (International Trade)

Office of Commercial Affairs, Royal Thai Embassy Beijing, 2006.

Xilan Fu and Yuning Gao. **Export Processing Zones in China: A Survey.** University of Oxford,

University of Cambridge, 2007.

ข้อมูลออนไลน์

กระทรวงพาณิชย์.(ม.ป.ป.). [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 3 กันยายน 2555.เข้าถึงจาก

http://www.chineselawclinic.moc.go.th/info/info_detail.php?idcont=27&idcontsub=

ชิตชนก ภิญโญ.(2550). “เขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจปากแม่น้ำแยงซี: หัวจักรขับเคลื่อนเศรษฐกิจจีน”.

[ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 27 สิงหาคม 2555.เข้าถึงจากwww.ktb.co.th/.../download

บุญเสริม บุญเจริญผล.(ม.ป.ป.). “เขตเศรษฐกิจพิเศษกับประเทศไทย”. [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 10

กันยายน 2555. เข้าถึงจาก http://www.thonburi-u.ac.th/Web1/dr_boonserm/

ยศ สันตสมบัติ.(2552). “เขตเศรษฐกิจพิเศษในจีนยุคหลังสังคมนิยม”. [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 4

กันยายน 2555.เข้าถึงจาก

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/yossan>